

Zápis z informačno-inštruktážneho webinára Identifikovanie bariér na vysokých školách v SR

Projekt: 2.6 Pomoc a podpora žiakom a študentom

Podprojekt: Identifikovanie bariér na vysokých školách v SR

Dátum: 23. mája 2025

Čas: od 13:00 do 14:00 hod.

Forma stretnutia: online v prostredí MS Teams

Organizátor: Centrum podpory študentov so špecifickými potrebami na Univerzite Komenského (CPŠ UK), Centrum bezbariérového navrhovania na Fakulte architektúry a dizajnu Slovenskej technickej univerzity (CEDA FAD STU)

Cieľ projektu:

Cieľom projektu je zmapovanie potrieb vysokých škôl a príprava investičného plánu, na základe ktorého budú môcť byť efektívne alokované finančné zdroje na debarierizáciu vysokoškolského prostredia. Projekt sa zameriava na zvyšovanie prístupnosti vysokých škôl pre všetkých študentov a zamestnancov, pričom reflektuje potrebu odstrániť existujúce bariéry a systémovo nastaviť podporu.

Program:

1. **Úvod a základné informácie o projekte Identifikácia bariér v online prostredí na vysokých školách v SR**
Zuzana PODRACKÁ, PhD., MŠVVM SR
2. **Bezbariérová prístupnosť online prostredia vysokých škôl**
Mgr. Bc. Mária STANKOVIČOVÁ, PhD., CPŠ UK
PaedDr. Mária JEŽÍKOVÁ, MBA, CPŠ UK
3. **Bezbariérová prístupnosť fyzického prostredia vysokých škôl**
doc. Ing. arch. Danica KONČEKOVÁ, PhD., CEDA FAD STU
4. **Diskusia**

Dňa 23. mája 2025 sa uskutočnilo online informačno-inštruktážne stretnutie v rámci projektu 2.6 Pomoc a podpora žiakom a študentom. Online stretnutie otvorila pani Mária Ježíková, ktorá privítala účastníkov a informovala ich o organizačných záležitostiach, vrátane záznamu webinára na interné účely. Predstavila cieľ a organizačný rámec projektu, ktorý prešiel z prípravnej fázy (ukončenej vo februári 2025) do realizačnej fázy (máj 2025 – október 2026).

V prvom príspevku pani Z. Podracká z Ministerstva školstva predstavila strategický zámer projektu zameraného na debarierizáciu vysokých škôl. Zdôraznila, že cieľom nie je kontrola, ale partnerská spolupráca s vysokými školami pri nastavovaní podpory a efektívnom plánovaní investícií. Projekt sa špecificky zameriava na debarierizáciu vysokých škôl, zvyšovanie dostupnosti a kvality poradenstva, prevencie a podpory pre

študentov. Z. Podracká zdôraznila, že spolupráca s vysokými školami je kľúčová a projekt nemá kontrolnú, ale podpornú funkciu. Finančné zdroje nie sú neobmedzené, preto je nevyhnutná prioritizácia. Výstupy budú podkladom pre plánovanie investícií v období 2028 – 2034. Ako príklady efektívneho využitia zdrojov uviedla zdieľané riešenia (napr. spoločné bezbariérové internáty alebo online infraštruktúry v mestách s viacerými VŠ).

Nasledoval príspevok M. Stankovičovej, ktorá predstavila aktivity zamerané na identifikáciu bariér v online prostredí. Súčasťou monitorovania bude audit webových sídiel, informačných systémov, knižničných katalógov a elektronických dokumentov. Testovanie sa bude zameriavať na vybrané časti webových sídiel. Nebudú hodnotené celé webové sídla so všetkými podstránkami, ale len tie časti, ktoré sú pre študentov informačne najdôležitejšie. V ďalšej časti sa bude audit týkať elektronických dokumentov a používateľských rozhraní akademických informačných systémov, a to z pohľadu študenta aj pedagóga. Plus do testovania budú zahrnuté aj dva ďalšie vybrané informačné systémy, ktoré aktuálne vysoká škola používa. M. Stankovičová upozornila, že pre úspešné zrealizovanie auditu bude nevyhnutné zabezpečiť dočasný prístup alebo vytvorenie testovacieho konta do informačných systémov a aplikácií. Výstupom auditov budú protokoly, záverečné správy s návrhmi riešení na odstránenie bariér spolu s finančnými odhadmi.

V ďalšej časti M. Ježíková uviedla, že okrem realizácie auditov webových sídiel, informačných systémov, knižničných katalógov a elektronických dokumentov budú realizované aj online dotazníkové prieskumy a fokusové skupiny. V najbližšom akademickom roku sa plánuje zrealizovanie troch dotazníkových prieskumov pre študentov (október/november 2025), zamestnancov (január/február 2026) a pre vedenie vysokých škôl (september/október 2025), a rovnako aj zorganizovanie fokusových skupín, ktoré budú obsahovo zamerané nielen na rôzne druhy zdravotného znevýhodnenia, ale aj na zahraničných študentov, bežných študentov a vysokoškolských pedagógov. M. Ježíková zdôraznila, že v rámci spolupráce sa očakáva pomoc so šírením dotazníkov prostredníctvom webových stránok jednotlivých vysokých škôl, univerzitných e-mailov, interných komunikačných kanálov či sociálnych sietí.

V poslednom príspevku doc. D. Končeková predstavila metodiku auditu fyzického prostredia vysokých škôl. Uviedla, že pilotné hodnotenie ukázalo vážne nedostatky v prístupnosti, preto sa pripravuje systematické hodnotenie na všetkých vysokých školách. Na každej vysokej škole sa bude posudzovať jedna hlavná výučbová budova pre každú fakultu a tri ďalšie doplnkové objekty užívané vysokou školou/univerzitou (ako sú napr. internáty, knižnice, športoviská a pod.). Audity budú vykonávané priamo na mieste. Hodnotitelia budú fyzicky prítomní na mieste, kde prebehnú zamerania, fotodokumentácia a vyhodnotenie aktuálneho stavu.

Doc. D. Končeková upozornila, že pri výbere konkrétnych budov bude nevyhnutná úzka spolupráca, aby boli identifikované tie najrelevantnejšie objekty. Výstupom budú správy s návrhmi možných technických riešení.

Diskusia

- Doc. A. Galajdová z Technickej univerzity v Košiciach sa pýtala, kto bude mať na starosti vypracovanie finančných odhadov.
 - Odpoveď: Finančný odhad by sa mal vypracovávať po zrealizovaní analýz v spolupráci medzi vysokou školou/kompetentnými zástupcami vysokej školy a riešiteľskými pracoviskami CPŠ UK za online bariéry a CEDA FAD STU za fyzické bariéry. Táto časť bude ešte predmetom riešenia, právneho a metodického nastavenia zo strany MŠVVM SR.
- Ing. L. Pčolinská sa zaujímala, ako bude prebiehať distribúcia dotazníkov a či je potrebné o tom informovať vedenie VŠ.
 - Odpoveď: Dotazníky budú distribuované cez kontaktné osoby, ktoré zabezpečia rozoslanie v rámci fakúlt a ďalších pracovísk na vysokej škole. Koordinátorom sa odporúča úzko spolupracovať s poverenými kontaktnými osobami.
- Doc. M. Bošňáková z Vysokej školy sv. Alžbety sa pýtala na dostupnosť zápisu z webinaru.
 - Odpoveď: Všetci účastníci dostanú zápis a prezentácie zo stretnutia.
- Doc. D. Končeková v rámci diskusie uviedla, že v tejto časti ide predovšetkým o identifikáciu problémových miest, ktoré na vysokých školách existujú, a o snahu poukázať na ne spolu s návrhmi možných riešení. Následne by mala nadviazať ďalšia fáza, v rámci ktorej by Ministerstvo malo poskytnúť balík finančných prostriedkov, určených na odstránenie identifikovaných bariér.
- Dr. Podracká podotkla, že finálne výstupy budú obsahovať aj návrhy riešení a investičné plány. Efektívnosť a realizovateľnosť návrhov je kľúčová pre úspešnosť implementácie.
- Dr. E. Mendelová z Univerzity Komenského doplnila, že každá vysoká škola by mala v rámci projektu určiť zodpovedné osoby za oblasť online aj fyzickej prístupnosti, často sú ako kontaktné osoby za VŠ určené práve koordinátori pre študentov so špec. potrebami. Títo zástupcovia budú kľúčovým spojovacím článkom medzi vedením školy a riešiteľským tímom. Je dôležité, aby mali prístup k aktuálnym informáciám a vedeli ich efektívne komunikovať ďalej. Odporúčame aktívne informovať vedenie fakúlt o pripravovaných prieskumoch a zapojiť aj PR oddelenia do šírenia informácií. Koordinátorov pre študentov so

ŠP, či už na pozícii kontaktnej osoby alebo bez toho, však pokladáme za kľúčových spolupracovníkov pri všetkých projektových aktivitách. Poznajú podmienky na vlastných fakultách, vnímajú potreby a limity svojich študentov, monitorujú podnety a požiadavky aj z oblasti prístupnosti akademického prostredia. Ich aktívna spolupráca je preto kľúčová.

Záver

Na záver M. Ježíková poďakovala účastníkom stretnutia a zdôraznila, že projekt má podporný charakter a jeho cieľom je pomôcť vysokým školám zlepšiť podmienky pre inkluzívne vzdelávanie.

Zodpovednosť vysokých škôl bude spočívať najmä v určení kontaktných osôb, zabezpečení technických prístupov, šírení dotazníkov a spolupráci na vypracovaní finančných odhadov odstránenia identifikovaných bariér.

Vyzvala účastníkov zúčastnených inštitúcií na aktívnu spoluprácu a informovanie vedení fakúlt o pripravovaných aktivitách.

Zoznam príloh k zápisu

1. Prezentácia bezbariérová prístupnosť online prostredia vysokých škôl
2. Prezentácia bezbariérová prístupnosť fyzického prostredia vysokých škôl
3. Kontakty na koordinátorky projektu pre oblasť bariér v online a vo fyzickom prostredí

Zapísala:

Meno a priezvisko: Mária Ježíková

Dátum: 26. mája 2025